

T.Coraghessan Boyle

Meilės istorijos

VADA

T. CORAGHESSAN
BOYLE

MEILĖS ISTORIJOS

2002

KAUNAS

Turinys

Šiuolaikiška meilė	5
Jeigu upė būtų viskis (vertė A. Baranauskas)	18
Atsiranda vilčių	29
Žmogaus kilmė	47
Apgailėtinės fugu	61
Be herojaus	81
Ikrai	99
Visi sukrėsti	119
Aš paskyriau pasimatymą Džeinei Austen	139
Koralų sala	146
Kepuraitė	152
Maži švelniakailiai žmogeliai	171
Sugrįžimas į eoceną	191
Kūniška meilė	198
Sėdinti ant pasaulio stogo	223
Banginiai verkia	241
Džulianos audinys	258
Džonas Micžis gyvena	268
Aikas ir Nina	282

APGAILÉTINAS FUGU

„Saugėjibusios cikorijos.“

„Apgailétinas fugu.“

„Dievo amželio salotą, kitaip frisee arba garbanotujų trūkažolių, šventvagiskumas.“

„Pyrageliai su žuvim, iškepti pekloje.“

Šešis mėnesius Vilą Frank jis pažinojo tik kaip straipsnių autorg, vartojančią kandžius epitetus, pašaipias metaforas ir preciziškai tikslius daiktavardžius. Koks bebūtų patiekalas, koks nuoširdus ir išradinės bebūtų šefas ir kokie švieži ir reti bebūtų produktai, jai, atrodo, visada ko nors trūkdavo. „Antis buvo paversta liekanomis, kokių galima tiketis rasti laidojimo urnos žemutinėje dalyje“; „Nepaisant irzlaus pikantišumo, apelsinų kompotas visai galejo būti ir marinuotas citronas“; „Tešla ir paštetas. Ar tai sinonimai? Vargu. Bet „Pas Udolfą“ to nebūtumėt sužinoję“; „Švieži“ angelo plaukai visiškai atitiko augalinių klijų skonį ir konsistenciją“.

Albertas krūpčiodavo nuo tų sarkastiškų posakių, jis pašiurpdavo ir blyksdavo, o jo viduriai apsiversdavo lyg maltinukas verdančiamė aliejuje. Tą ryta, kai ji lyg iešmu persmeigė Udolfą, jis sėdėjo prie puodelio antrą kart pašildytos kavos iš automato, kramsnodamas po vakarykščio traiškymo likusius riešutų trupinius. Kaip buvo ipratęs daryti penktadieniais, jis pasiėmė nuo paklotės laikraštį, užkando ir nerūpestingai, lyg šuolininkas, neriantis į ledinį ezero vandenį, atsivertė skiltį „Pietūs ne namie“. Kas antrą savaitę Vila Frank dirbo pakaitomis su kita nuolatine laikraščio apžvalgininke, Leonora Merganser, kuri į kiekvieną restoraną žiūrėjo kaip jų visų aštuonių motina, kuriaj jos vaikai pagerbia Motinos dieną; jos pagyros tryško kvapą gniaužiančia seilėta srove, nubloškiančia skaitytoją nuo jo kėdės prie telefono, iš kurio jis

kaip paklaikęs skambins, rezervuodamas sau vietą. Bet nė tave buvo Vilos Frank. O Vilai Frank niekada nickas nepatikdavo.

Drebantčiai pirštai – buvo tik laiko klausimas jai, ką snipei, kaip žmogžudei prisėlini prie D'Andželo ir kaip iš kur padaryti iš jo kotletą – jis išlygino laikraštį ir sutelkė dėmesį į ryžius, juodas antraštės raides:

„PAS UDOLFA“: TROGLODITINÉ VIRTUVĖ URVINEJE ATMOSFEROJE

Jis skaitė toliau stingstančia širdimi. Ji buvo apsilankius restorane tris kartus: kartą drauge su abstraktaus meno atstovu iš Detroito ir du kartus su savo nuolatiniu partneriu – taip gen. kulinarijoje nusimanančiu jaunuoliu, kad jis kitaip jo ir nevadino, tik „Skonių“. Visus tuos tris kartus ji buvo, fē, nusivylusi. Šimtmečio pradžios dujinės lempos, kurias Udolfo senelis buvo parsivežęs iš Neapolio, jai nekėlė žavesio („tokios tamsios, kad mes juokaudame sakėme, jog pietaujame tarp neandartaliečių jų olos požemyje“) kaip ir atvira ugnis masyviame akmeniniame židinyje, kur dominavo restorane („rūkstantis ir dvokiantis svylančiais kattonais“). Po to buvo aprašomas maistas. Pasiekęs eilutę apie pašteta toliau skaityti Albertas nebegalėjo. Jis taip rūpestingai sulankstė laikraštį, lyg būtų lankstės paklodė, dengiančią sužalotą Udolfo kūną, ir padėjo jį į šalį.

Ir tada pro dvivėres duris iš virtuvės įėjo Merė, rankojant laikydama drėgną medžiaginių rankšluostį, kurį ji naudojo kaip pašluostę.

– Albertas? – ji aiktelejo, permesdama nerimastingą žvilgsnį nuo jo sutrikusio veido į laikraštį. – Ar kas nors negerai? Ar ji... Šiandieną?

Ji pamanė apie blogiausia, ir jis lėtai atsidusdamas pataise.

– Udolfas.

– Udolfas?

Jos balse jautėsi palengvėjimas, bet tuoju pat ji pakeitė abejonę ir pasipiktinimas.

– Udolfas? – ji pakartojo.

Jis liūdinėjo.
Vakarų Pusėje dieną
praeinantįems
prašmatnu, bet
prasme, koks jis
kédémis visada
džersas, Ana M.

Pats Al
jis buvo pajuokas
todėl jausdavo
jau jam, amžinai
su aliejumi, če
trupučiu peteli
sultis, patiekalai
turėjo žinoti, jis
buvo gimęs va
jo mėgstamas
viršūnė. Kiti
Mentlius, o A
Udolfas Melas.

Taip.
pino.

Daba
mergiškas ba

– Kai
Albertas
jis atidarė „D
Tiesa, buvo i
viela“, kur
pervertomis
vienas laik
laikraštis. Ir
laikraštyje t

¹ Kaulų smegenys

Jis liūdnai palingavo galvą. Trisdešimt metų Udolfas valdė Vakarų Pusėje didžiausią restoraną, restoraną, nepasiduodančią greitai praeinantiems susižavėjimams ir madai, niekada nebuvusį prašmatnų, bet visada pastovų – pirmaklasį naujovių nesivaikymo prasme, koks jis su savo pastelinių spalvų sienomis ir Brunerio kėdėmis visada išliks. Čia yra lankęsi Kegnis, Durante, Rojas Rodžersas, Ana Marija Albergeti. Tai buvo šventovė, institucija.

Pats Albertas vaikystėje buvo storas ir liūdnas berniukas; jis buvo pajuokiamas dėl suglebimo ir didelio nepasotinamo apetito, todėl jausdavo didžiulę palaimą vienoje iš tamsių, dūmuotų ir, bent jau jam, amžinai egzotiškų Udolfo restorano bankečių. Vermišelių su aliejumi, česnakais, alyvomis ir miško grybais, oso buko¹ su trupučiu peteliške išvingiuotos pastos, sugeriančios jo sviestines sultis, patiekalus jis žinojo taip pat užtikrintai, kaip kad Aleksandras turėjo žinoti, jog buvo gimęs nugalėti, o jis, Albertas D'Andžekas, buvo gimęs valgyti. Ir, nė kiek to nesigėdint, jam tai buvo nuostabu: jo mėgstamas užsiémimas, o kartu ir pašaukimas bei troškimų viršūnė. Kiti berniukai turėjo savo Snaiderius, Meijus, Rysus ir Mentlius, o Alberto magiški vardai buvo Pelapratas, Eskoferis, Udolfas Melanzanė.

Taip. O dabar Udolfas buvo niekas. Vila Frank tuo pasirūpino.

Dabar Merė persisvérusi per stalą skaitė, o jos spigus mergiškas balsas buvo įkaitęs iš pasipiktinimo.

– Kaip ten bebūtų, iš kur ji atsirado?

Albertas trūktelėjo pečiais. Nuo tada, kai prieš aštuoniolika mėnesių jis atidarė „D'Andželo“, spauda iji visiškai neatkreipė dėmesio. Tiesa, buvo nedidelė žinutė bulvariniame laikraštyje „Spygluota viela“, kurį gatvėse platino šleikštūs tipai smeigtukais pervertomis nosimis, bet vargu ar ji ką nors reiškė. Buvo tik vienas laikraštis, kuris buvo tikrai svarbus, – Vilos Frank laikraštis. Ir nors žodinė informacija yra gerai, bet be atsiliepimo laikraštyje tu žuvės. Tačiau keblumas buvo tas, kad jei tave

¹ Kaulų smegenys (ital.)

apratys Vila Frank, tu vis tiek žuvęs.

Gal tau reikėtų pakviesi kitą reporterę, – staiga tare Merė.

Kokia jos pavardė – tos gerosios?

Alberto lūpos sujudėjo.

Leonora Merganser.

Na, juk tu galėtum.

Man reikia Vilos Frank, – jis suurzgė.

Merė kilstelėjo antakj. Ji užvertė laikraštį, priejo ir atrenkusi į jo pilvą pakšteliėjo lūpomis į barzdą.

– Tu juk ne rimtai?

Albertas piktai apžvelgė restoraną: paprastus pušinius stalus, išbalintas sienas, blankiai apšviestas kambarines palmes.

– Leonora Merganser nualptu dėl „Hamburgerių“ kaimės ten už kampo, pas Ilgajį Džoną Silverį, ar kaip jis ten... Kur bu būn iššūkis?

– Iššūkis? Bet mums nereikia iššūkio, mielasis. Mums reikia verslo. Ar ne? Aš sakau, jeigu mes susituoksime... ir visa kita...

Albertas sunkiai atsisėdo ir gurkšteliėjo savo šaltos kaip lečiavos iš automato.

– Aš esu puikus šefas, ar ne?

Jo balse buvo kažkas tokio, ir ji pajuto, kad tai nebuvė vien tik rečiorinis klausimas.

– Mielasis... vaikeli... – dabar ji sėdėjo jam ant kėdės, stauždamas jo plaukus ir įdėmiai žiūrėdamas į jo ausis, – žinoma, kaip taip. Geriausias. Pats geriausias. Bet...

– Vila Frank, – sudundėjo jis, – Vila Frank. Man jos reik...

Būna vakarų, kai viskas atsitinka vienu metu: kai žiūvelnių yra toks šviežias, kad kepamas subyra dribsniais, kai pesnis skonis primena pušų dvelksmą, o aštuonių žmonių grupė užsišaukė septynis užkandžius bei šešis pirmuosius patiekalas, ir juos apgaubė tokijų subtilių spalvų kylančių garų paletė, jog atrodo, kad vienos

¹ Atitinkamai padėjas.

žinogus valgo vieną patiekalą. Tačiau šis vakaras buvo ne toks. Tai buvo vakaras, kai viskas nesisekė.

Pirmiausia suseržino tai, kad pavėlavo Eduardas, čilietis padavėjas, kuris išmoko a la Chico Marx³ ir be saiko kaišiojo „z“ savo kalboje, kad jį palaikytų italu. Tai sutrikdė Merės, desertų padavėjos, darbą, kuri tik vieną ir atlikdavo, o dabar jি turejo ne tik apitarnauti, bet ir susodinti pirmuosius pusę tuzino lankystoju. Netrukus po to Albertas pasigedo, kad jis nebenturi meskitų griliui, saulėje džiovintų pomidorų fusilli⁴ ui⁵ su grybais, kapariais⁶, juodosiomis alyvomis ir – o taip! – su saulėje džiovintais pomidorais; dar pamatė, kad grietinėlė, skirta frittata piemontese⁷, nesuprantamai surūgo. Be to, vos tik jam atgavus pusiausvyra ir pradėjus dirbtį tokioje būsenoje, kuri suvokiamā kaip proto ir kūno vienybė, įsiuto Roukas.

Iš penkių restorano darbuotojų – Merės, Eduardo, Torės, kuri atlikdavo pagrindinį valymą, paties Alberto ir Rouko – Rouko darbas buvo turbūt pats stichiškiausias. Jis dirbo indų plovėju. Yucateco indų plovėjas. Jo pareiga buvo žiūrėti, kad per patį pietų įkarštį „D'Andželo“ būtų kuo daugiau naudojami rausvieji ir pilkieji sunkiojo Sirakuzų porceliano servizai. Tačiau būtent ši vakara Roukas, lyg sapne gramdydamas lėkštes ir sukiodamas savo modernaus purkštuvo antgalį, buvo pamiršęs šią savo pareigą. Jis ne tik lėtai dirbo, o dėl to šalia jo lyg Vato bokštai kaupėsi raudonu ir baltu padažu apdrabstyti, riebalais varvantys indai, bet ir bambėjo pats sau. Piktai. Tokiu paslaptingu dialektu, kad net Eduardas jo nebūtų supratęs.

Albertui pradėjus jį klausinėti, galbūt šiek tiek per aštriai, nes ir pats buvo per daug susierzinęs, Roukas pratrūko. Albertas pasakė tik tiek:

– Roukai, ar tu gerai jautiesi?

³ Čiko Markso (Hollywood komikas) stilis.

⁴ Medis (prosepis gen.); meskito pupos.

⁵ Makaronai (ital.)

⁶ Prieskoninis augalas.

⁷ Pjemonto omletas (ital.)

Bet juk lygiai taip pat galėjo „išplūsti“ ir savo motiną, savo keturiolika seserų ir savo gimtinę. Keikdamasis Roukas atšoko nuo nerūdijančio plieno plautuvės, nusiplėše prijuostę ir pradėjo išsiengti indus. Prireikė visų dviejų šimtų dvidešimties Alberto svaną ir šimto aštuoniasdešimties Eduardo, kad daugiau kaip šimtas dvidešimt svarų kartu su jo naujamadiškais batais sveriantis Roukas būtų išmestas lauk į gatvelę. Jie užtrenkė duris, kurias jis dar puvalandž ar ilgiau spardė kojomis. Pagaliau Merė atsidususi émė pašluostės.

Nelaimė. Tikra, gryna, visiška. Ši naktis buvo nelaiminga. Albertas buvo bepradedas atsigriebti už atsilikimą, kai iš gatvelės pro duris į virtuvę įgūrino Torė, pasisveikinimui pakeldama savo kaulėtą ranką. Torė buvo išblyškusi ir susigūžusi devyniolikos metų vyriškai pasikirpusi rūaplaukė. Kalbėjo pakeldama žodžių galūnes ir pratęsdama balses, kaip tikra Slénio mergaitė. Ji norėjo priedo prie atlyginimo.

– Momento, momento, – pasakė Albertas, pralékdamas pro ją su keptuve padažo vienoje rankoje ir majonezo stiklainiu, pripildytu ryškiai oranžinių jūrų ežio ikru, kitoje. Gamindamas valgius jis dažnai vartodavo elementarią italų kalbą. Taip jis jautesi neįveikiamas. Tuo tarpu Torė, abejingai šlepsėdama grindimis, sustojo už į salę vedančių durų langelio, kur, neturėdama ko veikti, galėjo stebeti, kaip lankytojai valgo, geria, rūko ir čiupinėja pyragaičius. Padažas gražiai kunkuliavo griliuje verdamos daržovių košės paviršiuje, jūros velnio filė su ikru dribsniu patogiai gulėjo savo vietoje ant padéklo, o Albertas galvojo apie papildomą užmokesčių Torei, jei ji pasiliktų plauti indų. Staiga Torė tyliai švilptelėjo. Tai buvo ne taksi ar „bis“ iškvietimas, o švilptelėjimas, kuris reiškė nuostabą ar šoką, „Dieve mano!“ tipo švilptelėjimas. Albertas nustėro. Turėjo atsitikti kažkas negero; jis tai žinojo taip pat tikrai, kaip ir tai, kad jo plikę juosiantys reti plaukai staiga pasišausčia kaip gaidžio kaklo plunksnos.

– Kas? – jis paklausė. – Kas yra?

Torė pasisuko į jį, létai kaip budelis.

– Matau, kad ši gerai?

Užsiliepsnojo jūrų rankų iškrito du puodeles.

Nesvarbu. Akimirką langelio ir susikaupę įdėkopa.

– Kuri? – susiskrikiai patrakusi.

– Štai ten? – klausėsi Mak Namiu? Ta su bledu.

Albertas žiūrėjo į kamerą.

– Kur? Kur? – Kampe, kampe!

blondinę juodo kokteilio priešais dramblotą mėgina plaukų dryžiais.

– Kur? – jis palaiko Torė parodė priešais.

– Ta blondinė? – Jis pajuto, kaip jis.

– Bet to nega? – Jis prarado žadavimą.

virtuvės grande dame? – Šniukštinėtoja? O tas lėlė rankomis it stulpai turėja skrupulingiausio skonių.

– Kiek aš jį palaikau? – Tikriausiai iš klubų priekinė.

Bet Albertas nėra kaip siuvėjas⁸, išdrisęs į žemę, tamiosios kaip hurių.

⁸ Sluoksniuoti pyragaičiai.

⁹ Paukštis.

– Matau, kąd ši vakarą jus aplankė Vila Frank. Af viskas gerai?

Užsiliepsnojo jūros velnias, padažas pavirto vandeniu. Merė iš rankų iškrito du puodeliai kavos ir lėktė su naminiais millefoglie⁸.

Nesvarbu. Akimirksniu visi trys prigludo prie mažo apskrito langelio ir susikaupė idėmai žiurėjo, kaip torpedininkai pro periskopą.

– Kur? – sušypstė Albertas; jo širdis daubėsi kaip patrakusi.

– Štai ten? – klausiamai pasakė Torė, – su Džoku, Džoku Mak Namiu? Ta su blondinės peruku?

Albertas žiurėjo, bet nesusigaudė.

– Kur? Kur? – jis sušuko. – Ten? Kampe?

Kampe, kampe. Albertas žiurėjo į jauną moterį, merginą, blondinę juodo kokteilio spalvos suknele, be liemenėlės, sėdinčią priešais dramblotą milžiną peroksidu dažytais ežiukų pakurptu plaukų dryžiais.

– Kur? – jis pakartojo.

Torė parodė pirštų.

– Ta blondinė?

Jis pajuto, kaip Merė suglebo šalia jo.

– Bet to negali būti...

Jis prarado žadą. Ar tai buvo Vila Frank – skonio duajenė, prancūzų virtuvės grande dame, netikrujų, nesugebančiųjų ir nelaiminguju žniukštinėtoja? O tas huitas šalia jos sklandžiai dirbančiais žandikauhais ir rankomis it stulpai turi įnorungiausio, išrankiausio, sudėtingiausio ir skrupulingiausio skonio moterį? Ne, tai neįmanoma.

– Kick aš jį pažistu... supranti... – kalbėjo Torė. – Džokas? Tikriausiai iš klubų priešininkų ir visos tos aplinkos.

Bet Albertas nesiklausė. Jis stebėjo ją – Vilą Frank – sukaustytas kaip siuvėjas⁹, išdrisęs pažvelgti kobrai į akis. Ji buvo liekna, graži, akys tamsios kaip hurijos, daug papuošalu – visai ne tokia, kokią jis

⁸ Blusksnuoti pyragaičiai (ital.).

⁹ Paukštis.

vaizdavosi. Jis išivalždavo gyslotą, elegantišką, punktalių emančią moterį, manieringą aristokratę iš Bostono, nuporūkuojančią panašios vietas. Bet palauk, palauk! Eduardas kaip tik dejuojant – žinoma, ji užsisakė Florencijos žarnoką – geriausia patiekalas, kuri jis gamintų kiekvienu dieną, netgi tokia kaip... o Skonis... ką jis užsisakė? Albertas išitempęs piliavietėje, priekį, jausdamas Merės suglebusios rankos sėlpmą sprangus savojoje. Štai: veršienos eskalopas, taip, labai gerai patiekęs nuostabus patiekalas. Taip, taip.

Eduardas grakščiai nusilenkė ir nuėjo. Didysis žarnokas – panko šukuosena pasilenkė ties savo lėkštę ir pauoste. Vila Vos – blondinė, nuostabi, pavojinga – atsipljovė žarnoko ir pakleštėsi prie lūpų.

– Jai tai nepatiko. Aš žinau. Aš žinau.

Albertas suposi savo kėdėje, slėpdamas veidą rankose, kepuraitė prikibo prie kaktos kaip maitėda paukštis. Buvo per vidurnakčio, restoranas jau uždarytas. Jis sėdėjo prišnekus virtuvėje tarp maisto atliekų, išlieto skysčio klanų, tyranžių, sustingusių riebalų ir išsikvėpusių prieskonų dyoke. Jis lygėjo nelygiai, trūkčiojančiai atsidusdamas.

Merė patrynėjo sprandą. Švelni miegoji Merė su savo tvirtomis sunkiomis rankomis ir grakščiais riešais, kilnai iškūnijimas – jo nusiraminimas Vilos Frank pasaulyje.

– Viskas gerai, – ji vėl ir vėl kartojo, raminančiai mano dama, – viskas gerai, žarnokai buvo geri, tikrai.

Jam nepavyko ir jis tai žinojo. Kodėl ji pasirinko buteni vakarą? Kodėl ji negalėjo ateiti, kai dirbo visi, kai jis buvo pasiruošęs, kai išdė plovėjas buvo blaivus, grietinėlė žieliškai pasienyje stovėjo aukšta krūva meskitų ryšuliu, kai jis galėjo susikaupti... Dėl Dievo meilės...

– Ji nebaigė valgyti tu žarnoką, – jis taré lūdnai, – ir giliai keptų daržovių. Aš mačiau jos lėkštę.

– Taip, – ji turėjo.

Albertas išitempęs iš

Taip, – ji turėjo.

He patiškėti ir pažiū-

skonis, išneka,

nepaliestis išsienės. Tai je-

tu duardas sakė, kad vienintele-

ji pagrėj bučių alium.

– Kaip ji supranta,

Albertas ganiuleja pr

pralaimejimų ietimų ir pasia-

dymų išsienės likutiu.

– Viskas, – jis tarė

taip, vnuodas, atmuntinga,

vel ganiuleja per lais. – Atme-

mes likuine appažidi

– O „Frank“! Taip

Ar ne taip?

Dabar Merė perėjo

tarytum teidmortalas, zondi-

ješkantis puolimo krypties.

– Frankai – ar tai

kuri plėše Roma? O gal p

Vila Frank. Šis vardas

Tai buvo kauletovardas, t

priekybė apvalias ir apkūni

puonimiską tvirtumą, paslais

gindymui atmetimą. Vila Ka

Vila! Ir dar Frank. Tai visai

rokiskis, priemuziskis. Tai p

užduoties labdaros ar jausm

moteris, kuri smaugia savo būd

Kamundamasis nu

— Ji dar sugriš, — tarė Merė. — Mažiausiai trys apsilankymai, tiesa?

Albertas išsitraukė nosinę ir susisiekojės išsišnypštę nosį.

— Taip, — jis tarė, — trys kirčiai, ir tavęs nebéra.

Jis pasisuko ir pažvelgė į ja.

— Skonis, Džokas, ar koks ten to pašlemėko vardas, net nepalietė veršienos. Gal vieną kąsneli. Tas pats ir su makaronais. Eduardas sakė, kad vienintelis dalykas, kurį jis valgė, buvo duona. Ir išgérė butelį alaus.

— Ką jis supranta, — tarė Merė, — ir ji taip pat.

Albertas gūžtelėjo pečiais. Jis pavargo, persismeigė ant savo pralaimėjimo iešmo ir pasivaišino stikline „Orvieto“ bei lėkste saldžios veršienos likučiu.

— Viskas, — jis tarė liūdnai, kramtydamas mėsą, kuri buvo kaip sviestas: aromatinga, riešutų skonio, neapsakomai gera. Jis vėl gūžtelėjo pečiais. — Arba nieko. Koks skirtumas? Abiem atvejais mes liksime apgauti.

— O „Frank“? Šiaip ar taip, kas čia per pavardę? Vokiška? Ar ne taip?

Dabar Merė perėjo į puolimą. Ji žingsniavo linoleumu tarytum feldmaršalas, zonduojantis silpnąsias vietas priešo linijose, ieškantis puolimo krypties.

— Frankai — ar tai ne tie barbarai iš vidurinės mokyklos, kurie plėše Romą? O gal Paryžiu?

Vila Frank. Šis vardas jam neišėjo iš galvos. Vila, Vila, Vila. Tai buvo kaulėtas vardas, ribotas ir liesas, be jokio geidulingumo, prieybė apvaliai ir apkūniai Leonorai. Jis bylojo apie sudėtingą puritonišką tvirtumą, pasiaiškinimą nepripažinimą, bekompromisių gundymą atmetimą. Vila. Kaip iš viso jis galejo tiketis sugundyti tokią Vilą? Ir dar Frank. Tai visai blogai. Vyriška pavardė. Šalta, atgrasi, vokiška, prancūziška. Tai pavardė moters, kuri nekomplikuos savo užduoties labdaros ar jausmų tausojimo sąvokomis. Ne, tai pavardė moters, kuri smogs savo būdvardžiais kaip vėzdu.

Kamuodamasis nuo šių savo nemalonų apmąstymų,

valgydamas ir nebejausdamas skonio, Albertas staiga kriptė¹ išgirdės triukšmą už durų į gatvele. Jis pagriebé keptuvę nužingsniavo per virtuvę – kas dar? ar jį dar nori ir apipleisti? – ir plačiai atidare duris. Silpnai apšviestoje gatveleje stovėjo nedideho ūgio tamsūs vyrukai, žemesnysis kurių, taip panatu² Rouką, galėjo būti klounas.

– Sveiki, – tarė didesnysis, nusitraukdamas nuo galvos savo riebaluotą kepure, – mane vadina Rauliu, o šis, – rodydamas į savo draugą, – yra Fulgencijus, Rouko pusbrolis.

– Roukas išvyko į Albukverką, – tėsė Roulis, – ir dėl to atsiprašo. Bet jis siunčia jums savo pusbroli Fulgencijų indams plauti.

Albertas pasitraukė nuo durų, ir Fulgencijus šypsodamas³ ir linkiodamas žengė į virtuvę, mėgdžiodamas lėkštės plovimo judesius. Vis dar šypsodamas ir mėgdžiodamas, jis sambo žingsniu perėjo virtuvę, iš savo vienos iškélé purkštuva, tarytum iš makštės ištraukdamas rapyrą, ir paleido jį ant indų taip energingai, kad jo ūmusis pusbrolis būtų apstulbės.

Kurį laiką Albertas paprasčiausiai stovėjo ir žiūréjo, sunkiai suvokdamas už jo stovinčią Merę ir Raulio atsisveikinimo gestą jam atsargiai uždarant duris. Staiga jis pasijuto išgelbėtas, iš naujo atgimęs, galintis padaryti viską. Yra Fulgencijus, prieš porą minučių visai nežinomas, o dabar plaunantis indus, tarytum tam jis būtų ir gimus. Be to, yra Merė, kuri būtų su juo netgi tada, jei dykumoje jis turėtų virti kaktusus ir driežus šventiesiems. Pagaliau ir jis pats, pačiamame jégū žydėjime, prityrės, nusimanantis, įkvėptas, vienas potencialiausiu ir didžiausiu šių laikų kulinarijos meistru. Kas jam atsitiko? Dėl ko jis čia aimanuoja?

Jis norėjo Vilos Frank. Na, gerai – jis ją gavo. Tik ne ta vakara, o tokį, koks kiekvienam gali pasitaikyti: kai trūksta meskitų, grietinėlė surūgusi, indų plovėjas įsiutės... Net Pakas, net Soltneris nebūtų su tuo susidorojęs.

Ji dar sugrįš. Du kartus. Ir jis bus tam pasiruošęs.

Visą savaitę restorane tvyrojo laukimo atmosfera. Albertas

praleiskė patis savę, kai buvo italijos virtuves ribas su puikius juodosios makaronais pikantiška troškintą zuiki ir neatsesnak, balto vyno ir mėtinės dūbo kaip apsėstas, su įkvėpiminiu rūšiu užkandžius ir kiekvieną vakarą skirtingus. Jis Penktadienis atėjo ir pra Merganser liaupsino kažkokiu pranešdama apie spanakopitą surasdama vynuogių lapų Fulgencijus astringai gramdė ir vaikščiojo atstatės krūtinę džiaugėsi. Ir diena po dienos Kitos savaitės antradienius tik prisiminė Albertą buvo tik dvi kitos lankytos dešimtį einantis profesoriški bendri jau Albertas manė, kad Hilso, kuri nuo restorano savaitę.

Apie jos atvykimą perkreiptu veidu ir drebar užsakymą.

– Ji čia, – jis sušni rankose laikydamas purlėkštės su tortu. Albertas, al pesto patiekalą profesijo anūkei, susvirduliuavo metes, jis pribėgo prie la

Tai buvo jo lemneprarado drąsos. Ji bu

¹ Graikiškas pyragas su špinatais

pralenkė pats save, kitaip apibrėždamas savo modernios Šiaurės Italijos virtuvės ribas su tuziniu nauju patiekalu, išskaitant labai puikius juodusius makaronus su griliuojant krevetėmis, pikantišką troškintą zuikį ir neabejotinai pribloškiantį askaloninių česnakų, balto vyno ir mėtų marinate išlaikytą pievinį vieversį. Jis dirbo kaip apsēstas, su įkvėpimu. Kiekvienu vakarą jis patiekdavo septynių rūšių užkandžius ir šešis pirmuosius patiekalus – ir kiekvienu vakarą skirtingus. Jis pralenkė pats save! Ir vėl pralenkė!

Penktadienis atėjo ir praėjo. Rytiniame laikraštyje Leonora Merganser liaupsino kažkokią graikų užeigą Šiaurės Holivude, pranešdama apie spanakopitą¹⁰, lyg jis tik vakar būtų išrastas, ir surasdama vynuogiu lapą raukšlėse Dievo rankos įrodymu. Fulgencijus aistringai gramdė indus, Eduardas tobulino savo akcentą ir vaikščiojo atstatęs krūtinę, Merės desertais neabejotinai visi džiaugėsi. Ir diena po dienos Alberto nuotaika gerėjo.

Kitos savaitės antradienį, ramų antradienį, ramiausią iš visų, kokius tik prisiminė Albertas, Vila Frank vėl pasirodė. Restorane buvo tik dvi kitos lankytojų grupelės: į skeletą panašus aštuntajā dešimtį einantis profesoriškos laikysenos senelis su savo anūke – bent jau Albertas manė, kad ji buvo jo anūkė, – ir porelė iš Beverli Hilso, kuri nuo restorano atidarymo laikų čia ateidavo kartą per savaitę.

Apie jos atvykimą paskelbė Eduardas. Jis ilėkė į virtuvę perkreiptu veidu ir drebančiomis rankomis iškeverzojo kokteilio užsakymą.

– Ji čia, – jis sušnibždėjo, ir virtuvė nuščiupo. Fulgencijus, rankose laikydamas purkštuvą, dvejojo. Merė pakėlė akis nuo lėkštės su tortu. Albertas, kuris buvo bebaigiaš skrudinto eskalopo al pesto patiekalą profesoriui ir anties krūtinėlę su miško grybais jo anūkei, susvirduliavo atatupstas, tarytum jį kas pašovė. Viską metęs, jis pribėgo prie lanelio, norėdamas žvilgtelėti į ją.

Tai buvo jo lemiamas momentas, momentas, kai jis vos neprarado drąsos. Ji buvo stulbinanti, švytinti. Nepriekaištinga ir

¹⁰ Graikiškas pyragas su špinatais ir feta sūriu (ital.).

nepasiekiamą, ne tokia kaip tos mūpešiotos ir išdidžios merginos žiūrinčios iš žurnalu viršelių prekybos centre; šaltai elegantišku prigludusia šilkine bechamel¹¹ spalvos tiesaus kirpmo suknėlė. Kaipgi jis, Albertas D'Andželas, nepaisant jo talento ir kilna širdiškumo, galėjo tikėtis kada nors ja paliesti, sujaudinti tokia tobulybę, sužadinti šios persisotinusio skonio asmenybės susidomėjimą jo virtuve¹²?

Įskaudintas jis pažvelgė į jos draugus. Šalia jos, plačia šypsodamasis, kaip visada energingas, gražus ir mandagus, buvo Skonis – iš tos pusės jis negalėjo tikėtis pagalbos. Tada jis pažvelgė į porą, kuria jie atsivedė su savimi, ieškodamas simpatijos požymį. Veltui ieškojo. Jie buvo vidutinio amžiaus, sidabro spalvos plaukai, puikiai apsirengę, liesi ir gysloti, kokie būna tie, kurie grietinė kontroliuoja savo apetitą, beveik tiek pat simpatingi, kiek ir budrumas komiteto nariai. Albertas suprato, kad jo laukia sunkus mūšis. Iš sugrįžo prie grilio, apsiuosė švaria prijuoste ir pasiruošė blogiasiam.

Merė paruošė gėrimus: du martinis, neatskiestą „Glenliveti“ Vilai ir alų Skoniui. Užkandai jie užsisakė mozzarella di buffala marinara¹³, caponata¹⁴ „D'Anželo“, aštuonkojo salotų ir pjaustytos veršienos su svogūnų marmeladu. I kiekvieną patiekalą Albertas įdėjo savo sielą, lėkštęs paruošę ir papuošę rūpestingai, su trykštančiu įkvėpimu, kaip Tuluza-Latrekas savo drobes, ir žiūrėjo nusiminęs, kaip užkanda grįžta atgal į virtuvę vos paliesta. Po to atėjo eilė pirmiesiems patiekalamams. Jie užsisakė penkis skirtingus patiekalus. Albertas, įteikęs juos Eduardui, suakmenėjusi veidu kaip vojeristas prigludo prie lanelio.

Sustingęs jis stebėjo, kaip jie atsilošė, kad Eduardas galėjo padėti ant stalo patiekalus. Jis laukė, bet nieko ypatingo neatsitiko. Jie tik žvilgtelėjo į atneštą maistą. Bet paskui, lyg kam davus signalą, jie pradėjo perdavinėti lėkštęs ratu aplink stalą. Jis apstulbo: kas

ju nuemone, čia yra –
jis suprato: maista jie te
atidžiai apžiūrės didysis
nevalgė, niekas nekalbė
metų „Chateau Bellegri
nuo piršto ir po to atsargi
Kol šluotagalvis didži
įdėmiai spoksojo į lėk
eskalopo arba antienos
patiekalai apėjo ratą, tie
Alberto ecrevisses¹⁵. Be
savo šakutę. Dabar iš
užkimusiu balsu pareika

Kita diena buvo ji
du boikotus, ir nuo kaln
Karštligiškuose sapnų
atgaivintas kiaulių kojas,
lūpose: marinuoti agurka
musas; juodujų žirnelių mi
iliuzinių meniu, susidedan
prezidentai neragavo. Ši
Especes en Danger¹⁶.

Kalifornijos kond
kormorano a la meuniere¹⁷
Kai tą dieną ši meniu jis pa
– Aš sugalvojau na
nuotaika pagerėjo.

¹¹ Baltas padažas.

¹² Sūris iš buivoles pieno.

¹³ Baklažanų salotos (ital.).

¹⁴ Vežiai (pranc.).

¹⁵ Virtuvė pavojaus atveju (pranc.)

¹⁶ Didžiausias Amerikos plėšrus pau

¹⁷ Patiekalas su citrinos ir sviesto pa

ju nuomone, čia yra – imperiniai pietūs pas Čo – Fu – Luką? Ir tada jis suprato, maistą jie teiksis paliesti tik po to, kai kiekvieną patiekalą atidžiai apžiūrės didysis žmogus šlykščiais žandikauliais. Niekas nevalgė, niekas nekalbėjo, niekas nepakélé prie lūpų stiklinės 1966 metų „Chateau Bellegrave“ tol, kol Džokas nepauostė, nepalaizė nuo piršto ir po to atsargiai neparagavo kickvieno Alberto kūrinio. Kol šluotagalvis didžiaisiais žandikauliais milžinas pasilenkės įdėmiai spoksojo į lėkštę ir liežuviu vartallojo mažą gabalėlių eskalopo arba antienos, Vila sédėjo sustingusi. Po to, kai visi patiekalai apéjo ratą, ties Skoniu kaip ruletés kamuoliukas sustojo Alberto ecrevisses¹⁴. Bet jis jau buvo juos pauostės ir jais sutepes savo šakutę. Dabar išdidžiu gestu jis pastumė lėkštę į šalį ir užkimusiu balsu pareikalavo alaus.

Kitą dieną buvo juodžiausia Alberto gyvenime. Jis jau patyrė du boikotus, ir nuo kalno ritosi trečiasis. Jis nežinojo, ką daryti. Karštligiškuose sapnų košmaruose jis maldavo triufelius ir atgaivintas kiaulių kojas, o prabusdavo su klaikiausiais deriniais lūpose: marinuoti agurkai su alsės ikrais; svogūnų ir cinamono musas; juodujų žirnelių mišrainė. Pusiau juokaudamas jis net sudarė iliuzinių meniu, susidedantį iš valgių, kokių dar nei šeichai, nei prezidentai neragavo. Ši meniu jis pavadintų *La Cousine des Espèces en Danger*¹⁵.

Kalifornijos kondoro¹⁶ krūtinėlė su voveraitėmis; sraigų kormorano a la meuniere¹⁷; panda alla campagnola¹⁸ griežinėliai. Kai tą dieną ši meniu jis parodė Merei, ji garsiai nusijuokė.

– Aš sugalvojau naują meniu! – jis sušuko, ir minutėlei nuotaika pagerėjo.

¹⁴ Vėžiai (pranc.).

¹⁵ Virtuvė payojaus atveju (pranc.)

¹⁶ Didžiausias Amerikos plėšrus paukštis.

¹⁷ Patiekalas su citrinos ir svieslo padažu (ital.).

¹⁸ Panda kaimiskai (ital.).

Bet tuoj ji vėl sugedo. Dubat jis žanijo, kaip jam reikia daryti. Pasitelkdamas savo gaminamą maršta, jis tures pažadėti su jis, su savo gmečiamu kritike. Jis tures jai atverti akis, pažadinti ja buėmui. Bet kaip? Kaip jam reikėtu benti pradėti ja kelti iš snaudulio, kai taip ju lyg surginis buvo stovėtas kvailys?

Kaip pasirodė, atsakymas buvo paprastesnis negu jis galėjo išivairduoti.

Tai atsitiko kitos dienos velyvą popietę, antradienį, – dieną prieš tai, kai laikraštyje turėjo pasirodyti kitas Vilos Frank Šmeižas. Albertas sėdėjo prie stalo pritemdyto restorano gale ir galvojo apie savo meniu. Jis buvo beveik tikras, kad ši vakara jis ateis savo paskutinio vizito, o jis vis dar nežinojo, kokiui būdu jam reikės atsiplirkti. Ilgai jis taip sėdėjo vienas su savo bėda, abejingai stebėdamas, kaip Torė Šmirinėja po priekiniai stalais su dulkių siurblio šepečiu. Už jo nugaros, virtuvėje, virė padažai, kepė veršienos filė. Mere kepė duona, o Fulgencijus krovė malkas. Torė jis stebėjo turbūt kokias penkias minutes, o tada ją pašaukė:

– Torė! – jis sušuko, nustelbdamas dulkių siurblio gaudesi.
– Torė, išjunk tą daiktą minutėlei, gerai?

Gaudesys virto šiugždesiu, o po to visai nutilo. Torė pakėl akis.

– Tas vaikinas... koks ten jo vardas... Džokas? Ką tu žina apie jį?

Jis pažvelgė į greitosiomis parašytą meniu, o po to vėl iš-

– Aš tavei klausiu, gal kartais žinai, ką jis mėgsta valgyti?

Torė kėblino grindimis, krapštydama savo trumpai kirptą galvą. Jos suplyšę flaneliniai marškiniai buvo trim dydžiais didesni. Po jos kairiaja akimi buvo riebalų démė. Laikydama liežuvį lūpu kamputyje, suraukus i kaktą ji sekundei susimastė.

– Manau, kad paprastus dalykus, – truktelėjusi pečiais ji pagaliau pasakė. – Gruzdintą mėsos kepsnį, bulves su odelė, virtus žirnius, ir panašiai – valgius, kokius gamindavo jo motina. Suprant?

Kaip vargšas airis.

Tą vakarą Albertas turėjo daug darbo, labai daug darbo. Jis

buvo išmanus (žinoma, jei turėjo žmona (žinoma, čia), ir Eduardas jacos (žinoma fraze lūpos – „Ji jau menas neatskiestas „Glenlivet“ žvilgelejo).

Ant krosnies stovėjo vienės kietos, nenuluptos, raujančiamė drumziname vanilkinotu žirnių skardinės turėjus, kepė stambiai suplikabis ir moliuskais, pjaustėti nekučių mentele tapšnojo susikūrydvidešimt penkių minučių. Eduardas su jų užsakymu, Alberai nepažvelges perplėsė jį per

– Mere, – sušuko jis,

Jis pasitiko ją su kliūtimogaus, kuris gulėdamas ant žolės kuokšteliu.

Mere nustėro. Ji pastate ir į prijuostę nusišluostė rankas.

– Kas atsitiko? – jis žiogė.

Baigėsi jūros ežio ikraunamai jūros ešerio filė. Negai užtekė šiam vakarui. Jis ten jau rankas.

– Eik, eik, – tarė Alberta.

Sekunde ji dvejojo.

– Bet juk tai kitame miesto.

Jo žvilgsnyje šmékštėjė.

– Eik, – tarė jis, – aš jau

ir reikia daryti
sikaltbetti kuri
is, pažadinti ja
du ir suaudilia
nebu jis galėjo

adienj, — diena
rank šmeižtas
ir galvojo apie
a ji ateis tave
idu jam reikia
bejingai stebė
dulkijų surblie
veršienos file
ore jis stebėja

surblio gaudes

lo. Tore pakeli

as? Ką tu žina

o po to vėl ija
nėgsta valgyti
trumpai kirpa
ydziai didesni
na liežuvį lipo

lejusi pečias
su odelė, virtus
otina. Suprant
daug darbo. J

diubo užgrizdingis visas viltis, o kai buvo pateiktas užsakymas Vilia Frank ir jo Škenis, jis jau buvo pasiūlęs jums spalvą. Tuo pat metu jis buvo užsisukę Čiromis, išgalvotomis, praradomis — p. V. (tai dviene), ir Eduardas juos tuojuo pasodino. Iš abeilių užsakymų jis jau žinoma fraze lipose — „Ji jau čia“ — ir yelj aplinkojęs bus geriausias vienas neatskientas „Olenlivetis“ ir vienas alis. Albertas net nesurūpėjo.

Ant krosnies stovėjo nedidelis puodukas, o juo smarkiasi virė trys kietos, nenuuptos, raudonos ir akmeninių, laibinių, janciamie druzliname vandenynje tokintos molinos. Hubbard nukainotų žinių skardinės turinys. Nūtimusdamas Albertas dideles keptuvėje kepė stambiai supjaustyta juros eberi su krevetėmis, krabais ir moliuskais, pjaustė česnaką ir porus, ant jaustinės file tiekučių mentele tapšnojo susmulkintas žavesi keptuvės. Kai po kokių dviečių penkių minučių pro duris įgrauvo visas gatvės Eduardas su jų užsakymu, Albertas paėmė iš jo geltomą taštelį ir net nepažvelges perpleše ji per pusę. Lemtingoji valanda atėjo.

— Mere, — sušuko jis, — Mere, greičiau!

Jis pasitiko ją su klaikiantia veido išraiška, išraiška žmogaus, kuris gulėdamas ant paties bedugnės kraisto atveriasi už žolės kuokšteliu.

Merė nustėro. Ji pastatė ant stalo savo indą kokteiliniu ruošti ir į priuostę nusišluostė rankas. Jautėsi artėjanti nelamė.

— Kas atsitiko? — ji žioptelejo.

Baigėsi jūros ežio ikrai. Ir žuvies esencija. O Vilia Frank užsisakė jūros ešerio file. Negalima delsti né minutes: ji privalanti dumti į Edo suši firmą ir iš Grego Takesu pasiskolinti tiek, kad užtektų šiam vakarui. Jis ten jau paskambinges. Viskas gerai.

— Eik, eik, — tarė Albertas, praažydamas savo didžios blyškias rankas.

Sekunde ji dvejojo.

— Bet juk tai kitame miesto gale — gerai, jei man užteks valandos.

Jo žvilgsnyje žmékštėlejo gyvenimo ir mirties klausimas.

— Eik, — tarė jis, — aš ją užlaikysiu.

Vos tik Merė užtrenkė duris, Albertas paėmė Fulgencijų parankes.

— Noriu, kad tu padarytum pertrauką! — jis sušuko, nustelbdamas purkštuvė šnypštima, — keturiaskesi penkiomis minutėmis. Ne, valandai, — sakė jis.

Fulgencijus pažvelgė į jį pro savo tamšių aceteko akių plyšelius. Tada plačiai nusišypsojo.

— No entiendo¹⁹, — jis tarė.

Albertas jam pritarė savo mimika. Tada parodė į laikrodį ir Fulgencijus, atlikęs seriją linkčiojimų, išėjo. Švilpaudamas („Core ‘ngrato“²⁰ — vieną iš jo velionės motinos mėgstamiausių) Albertas nuplasko prie mėsos šaldiklio ir ištraukė pusiau sušalusį pilką kremzlinį ir riebalų gumulą, kurį jis tą popietę nusipirkė vietinėje mėsinėje. Raundštėksas, kaip jie jį vadina, po 2, 39 dolerio už svartą. Jis nuplēšė nuo šio daikto plastmasinę pakuotę, išsirinko savo didžiausią puodą, įjungė stiprū kaitinimą ir be ceremonijų įmetė sušalusį gumulą į jo juodą karščiu alsuojančią prieglobstį.

Eduardas lankstė ten ir atgal, neturėdamas laiko paklausti, kur dingo Merė ir Fulgencijus. Iš virtuvės iškeliaavo jautienos filė „Rossini“, jūros ešerio filė, veršienos filė, įtrinta šalavijais ir kalendrą, anguille alla veneziana²¹ ir zuppa di datteri²²; grilė nešvarios lėkštės, suverstos šakutės, sviestu ir lūpu dažais išteptos taurės. Iš puodo ant priekinės viryklės kilo garų kamuoliai. Albertas švilpiniavo.

Ir tada, Eduardui eilinį kartą lekiant per virtuvę, Albertas pagavo jį už rankos.

— Štai, — jis pasakė, brukdamas jam į rankas lėkštę, — ponai, sedinčiam su panele Frank.

Eduardas apstulbės žiūrėjo į rankose laikomą lėkštę. Pagal visus ypatingo etiketo reikalavimus paruoštoje lėkštėje gulėjo trys

¹⁹ Nesvarbu (isp.).

²⁰ Nedékinga širdis (ital.).

²¹ Venecijos ungurys.

²² Datulų striuba.

virtos bulvės, žiupsnelis virtų žirnių ir kažkas tokio, ko kitaip nepavadinsi kaip mėsos trinkele, kiepta ir plokščia kaip kaladė, juoda kaip keptuvės dugnas.

— Pasitikėk manimi, — tarė Albertas, vesdamas suglumusį padavėją durų link. — O dar štai kas, — sprausdamas jam į ranką butelį ketčupo, — įteik jam ir šitai.

Vis dėlto Albertas atsispyrė pagundai prie lanelio. Užuot pažiūrėjės pro jį, jis sumažino savo prikaistuvį kaitinimą, priglostė plaukus ties smilkiniais ir pradėjo skaičiuoti — lėtai, kaip per rungtynes mokyklos žaidimų aikštélėje, — iki penkiasdešimties.

Jis dar nebuvo suskaičiavęs iki dvidešimties, kai žaižaruojančia pomidorų raudonumo itališka megzta suknele pro duris išiveržė Vila Frank. Išandin jos su kankinio išraiška veide, maldaujančiai išskësdamas rankas, sekė Eduardas. Albertas pakélė galvą, atstatė krūtinę ir po savo naujos prijuostės plotais pataisė klostes. Rankos mostu jis atleido Eduardą ir kaip rinkimuose dalyvaujančio žmogaus santuria šypseną pasisuko į Vilą Frank.

— Atleiskite, — ji tarė neišraiškingu ir įkyriu balsu, Eduardui sprunkant pro duris, — ar tik ne jūs čia esate šefas?

Jis tebeskaičiavo: dvidešimt aštuoni, dvidešimt devyni...

— Kadangi aš jums norėjau pasakyti, — ji buvo taip susijaudinusi, kad vos galėjo testi, — jog aš niekada, niekada savo gyvenime...

— Ššš, — tarė jis, spausdamas pirštą prie lūpų. — Viskas gerai, — jis sumurméjo taip raminančiai ir giliai, tarsi masažuodamas nugara. Tada švelniai paėmė ją už alkūnės ir nusivedė prie stalo, kurį buvo padengęs tarp krosnies ir trinkos. Stalas buvo užtiestas sniego baltumo staltiese ir serviruotas iš motinos paveldėtais puikiais krištoliniais bei porcelianiniais indais ir sidabriniais įrankiais. Buvo padėta tik viena kėdė ir viena servetėlė.

— Sėskitės, — jis tarė.

Ji atsitraukė nuo jo.

— Aš nenoriu sėsti, — ji protestavo įtartinai žiūrėdama. Jos megzta suknelė prigludusi kaip šokėjo triko. Jos batų kulnai

kaukšėjo į linoleumą.

— Jūs žinote... — ištare atsitraukdama nuo jo, — jūs žinote kas aš esu?

Didžiulis, nerangus ir ramus Albertas judėjo kartu su ja, tarytum jie šoktų. Jis linktelejo.

— Bet kodėl?

Jis matė, kaip tas baisus išniekinto kepsnio vaizdas šmékščioja jai prieš akis.

— Tai... tai kaip savižudybė...

Jo rankose atsirado prikaistuvis. Jis stovėjo taip arti jos, kad pro savo prijuostės ploną ir minkštą medžiagą jautė jos sukleles megztą tinklelių.

— Ša, — jis sumurkė, — negalvokite apie tai. Iš viso apie nieką negalvokite. Štai, — jis tarė pakeldamas prikaistuvio dangtelį, — pauostykite...

Ji pažvelgė į jį, lyg nežinodama kur besanti. Tuomet pasižiūrėjo į garuojančią prikaistuvę ir vėl pakėlė akis į jį. Jis pastebėjo, kaip lengvai ir nevalingai sujudėjo jos gerklė.

— Kalmarų griežinėliai aioli²³ padaže, — jis sušnibždėjo. — Paragaukite vieną.

Švelniai, nenuleisdamas nuo jos akių, jis padėjo prikaistuvį ant stalo, iš padažo ištraukė vieną griežinėlį ir pakėlė jai prie lūpų. Dabar jis matė, kad jos pilnos jausmingos lūpos — visai ne plonos ir atvėpusios, kaip jis anksčiau išivaizdavo, — pradėjo virpēti. Ji kiltelėjo smakrą ir pravėrė burną. Jis maitino ją kaip jaunikli paukščiuką.

Pradžioje — kalmarai: vienas, du, trys gabalėliai. Po to — keptuvė su omarų paplotėliais tirštame sviestiniame kroko padaže. Ji beveik nulaižė padažą nuo jo pirštų. Ši kartą, jam suėmus save didele ranka jos alkūnę ir paprašius atsisesti, ji pakluslo.

Ištraukės iš orkaitės skrudintos duonos riekeles su sauleje džiovintais pomidorais ir keptu Ataskadero ožkų sūriu, jis pažvelgė pro langelį. Džokas buvo palinkės ties savo lėkste, pusė alaus buvo

²³ Sezamo (ital.).

nugerta, o ant šakutės buvo pasmeigtas didelis kąsmis skruostas mėsos. Jo masvyčiai žandikauliai dirbo, jo skruostai buvo išsiplėtę, tarytum kramtant tabaką.

— Štai, — sumurmėjo Albertas, pasisukdamas į Vilę Frank ir savo šiltą kvepiančią ranką uždengdamas jai akis, — staigmena.

Tik po to, kai ji suvalgė taglierini ala pizzaiola²⁴ su jo paties gamybos dešrelėmis ir pjaustytais pomidorais ir pradėjo skanauti greipfruto ir Mejerio citrinos cukruotą mišrainę, jis paklausė apie Džoką:

— Kodėl jis?

Mažyčiu sidabriniu šaukšteliu ji samstė cukraus glajų, nuo lūpų kampučių laižydama jo šlakelius.

— Nežinau, — ji tarė, gūžteldama pečiais. — Manau, kad aš nepasitikiu savo pačios skoniu, ir tiek.

Jis kilstelėjo antakius. Jis buvo palinkės ties ja, susirūpinęs, šiltas, rankose laikė keptuvę, siūlydamas rusiškų lašišos pyragelių, en brioche, su sultingais eršketo ikrais.

Jam keičiant mišrainę žérinčiais pyrageliais, ji stebėjo jo rankas.

— Aš turiu omenyje tai, kad — ji tarė stabteldama, kol jis, atlaužęs gabalėli, déjo jai į burną, — aš, atrodo, beveik nejaudiu skonio... tikrai, — dabar ji kramtė, ir jai ryjant jos graži gerklė judėjo, — o Džokas... na, jam niekas nepatinka. Bent jau aš žinau, kad jis sakys tai, ką galvoja.

Ji paėmė dar vieną kąsnelį, palaukė, pagalvojo.

— Be to, jei tau kas nors patinka, tikrai patinka, ir tu viešai tai pasakai, tu labai rizikuojai. Aš turiu galvoje: o kas, jei tu klysti? Kas, jei tai visai ne toks jau geras dalykas?

Albertas lūkuriavo. Lauke pradėjo lyti. Jam atrodė, kad gatvėje spirga taukai.

— Paragaukite šito, — jis tarė, pastumdamas jai lėkštę su spiedinu²⁵.

Jai buvo šilta. Jam buvo šilta. Orkaitė kaito, grilius šnypste.

²⁴ Naminiai lakštiniai makaronai (ital.).

²⁵ Ant iešmo kepta mėsa.

juos gaubė jo valgių kyapai – bičių duonos ir monažolės.

– Hm, skamu, – ji tarė mechaniskai, kramsnodama džiovintą kumpi ir mozzarella. – Aš nežinau... – ji tarė po sekundės, jos pirštai patamseję nuo ančiuvio padažo, – manau, kad dėl to man ir patinka fugu²⁰.

– Fugu?

Albertas kažkur apie tai buvo girdėjęs.

– Japoniškas žodis, ar ne?

Ji linktelejo.

– Tai žuvis. Iš jos gaminia suši arba mažas keptas juosteles. Bet svarbiausios yra jos kepenys. Pas mus jas draudžiama naudoti, ar jūs tai žinote?

Albertas nežinojo.

– Ju užvalgius galima numirti arba likti suparalyžiuotam, bet tik truputį pakramsnojus, aptirpsta lūpos, dantys ir visa burna.

– Ką tai reiškia, kaip pas dantistą?

Albertas pašiurpo. Aptirpsta lūpos ir burna? Tai šventvagystė.

– Tai baisu, – jis tarė.

Ji atrodė suglumusi, atrodė kaip išbarta.

Jis nulingavo prie krosnies ir grįžo atgal, nešinas dar viena keptuve.

– Dar tik kąsneli, – jis įkalbinėjo.

Ji paglostė pilvą, plačiai ir žavingai nusišypsojo.

– O ne, ne, Albertai, – ar galiu jus vadinti Albertu? – Ne, ne, daugiau nebegaliu.

– Na, – jis tarė, – na, – jo balsas švelnus kaip įsimylėjėlio, – išsižiokite.

(1986)

²⁰ Bendras jūros žuvų, taip pat ir nuodingujų, pavadinimas (japon.).